Konstitutionsutskottets betänkande 1976/77:14

med anledning av motion om avgiftssättningen inom statlig och kommunal verksamhet

Motionen

I motionen 1975/76:922 av herr Åkerlind (m) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om utredning och förslag syftande till förbud mot att inom statlig och kommunal verksamhet ta ut betalning för vara eller tjänst som ej tillhandahållits.

I motionen anförs att på olika områden av statlig och kommunal verksamhet det förhållandet ofta kritiseras att fulla avgifter tas ut trots att motsvarande tjänster inte tillhandahålls. Sålunda har t. ex. påtalats att televerket tar ut full abonnemangsavgift även i de fall då kabelfel vållat avbrott på en telefonlinje under lång tid. Att de som bor så till att de inte kan se TV 2 ändå måste betala full TV-avgift är ett annat sådant exempel. På senare år har problemen ökat på det kommunala området genom det kommunala renhållningsmonopolet. I åtskilliga fall har förekommit att enskilda tvingats betala renhållningsavgift trots att någon däremot svarande tjänst aldrig utförts av kommunen. Det borde enligt motionären vara lika självklart inom statlig och kommunal verksamhet som inom privat verksamhet att den enskilde aldrig skall tvingas betala för något som han inte har fått.

Utskottet

De frågor som berörs i motionen har diskuterats i många olika sammanhang bl. a. i riksdagen.

Enligt utskottet är det självklart att kritik kan riktas mot beslut och åtgärder från samhällets sida som av den enskilde uppfattas som rättsstridiga eller orättvisa. Emellertid måste beaktas att bakom besluten ligger en strävan att åstadkomma så ändamålsenliga och likformiga principer som möjligt samt att tillgodose den enskildes rättstrygghet.

Det åligger myndigheterna och andra samhällsorgan att tillämpa de regler som statsmakterna och de kommunala självstyrelseorganen lägger fast. Vidare bör erinras om de möjligheter som står den enskilde till buds i fråga om rätt att föra talan mot myndighets beslut samt rätt till dispens från givna regler. Mot denna bakgrund har utskottet inte funnit skäl att förorda en utredning av det slag som föreslås i motionen. Beträffande de i motionen angivna exemplen på avgifter hänvisar utskottet till uttalanden av riksdagen (se bl. a. KrU 1972:11 och JoU 1975/76:44).

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1975/76:922.

Stockholm den 30 november 1976

På konstitutionsutskottets vägnar
KARL BOO

Närvarande: herrar Boo (c), Björck i Nässjö (m), Mossberg* (s), Fiskesjö (c), Nordin (c), Karlsson i Malung (s), Schött (m), Gustafsson i Ronneby* (s), Kindbom (c) Nyquist (s), fru Hammarbacken (c), fru Cederqvist (s), fröken Nilsson (s), Fru Stålberg* (s) och herr Tarschys* (fp).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.

GOTAB 52642 Stockholm 1976